

der angav c. 50-60 Stemmers Overvægt. Saa mange vover jeg for min Del dog ikke at tro paa.

Men det er et Faktum, at andet Kammer nu af sine 230 Medlemmer tæller 135-140 Frisindede mod 90-95 Højremænd.

De undrer Dem vel nede i Danmark over, hvad Grunden kan være til at vor Sag saa pludseligt er rykket frem i den almene Bevidsthed herhjemme?

Interpellation over hele Landet.

Sikkert beror det for en stor Del paa, at de to Partier — det liberale og Socialdemokratiet — som har sat Kvindens Valgret og Valgbarhed paa sit Program, nu virkelig ogsaa har arbejdet for den. En ikke mindre betydningsfuld Faktor var det, at det liberale Partis »Frisindede Landsforening« nu for første Gang indbød Kvindernes Landsforening til at sende Talere til deres offentlige Møder. Ligeledes udbredtes i 50-60000 Eksemplarer en veltalende Brochure om Kvindevalgret, skreven af Rigsdagsmand, Redaktør *Lindh* i Gävle.

Det blev saaledes ikke længer Kvindernes vanskeligt at faa Lejlighed til at fremstille deres Sag for Tusinder af Vælgere ude paa Landet, som aldrig før havde hørt et eneste Ord om Kvindernes Valgret, og de begyndte at interpellere Kandidaterne paa alle frisindede Vælgermøder.

En Hær af dygtige kvindelige Talere foer som Væverskytter paa kryds og tværs gennem Landet, holdt Taler og interpellerede. Jeg nævner Navnene paa de ivrigste; Fru Dr. phil. *Gulli Petrini* (Växjö) Fru *Frigga Carlberg* (Göteborg) Frk. *Signe Kruse* (Karlskrona) Fru *Ellen Hagen* (Upsala) Frk. *Signe Wollter* (Trolhättan) Fru *Jenny Velandér* (Skavr) Fru *Augusta Tønning* (Ronneby) Frk. *Anna Lindhagen* og *Anna Kleman* (Stockholm) samt Fru *Augusta Widebeck* (Stängnäs).

Et uørt Arbejde paahvilede Landsforeningens Sekretær Frøken *Signe Bergman*, som planlagde og ordnede alle Rejser, Udsendelsen af Skrifter m. m.

De socialdemokratiske Kvinder havde deres egne Talere og Interpellanter,

hvoriblandt Fru *Kata Dalström* og Fru *Ruth Gustafsson* (Stockholm).

Agitation paa Gader og Stræder.

Det er vanskeligt at sige, hvor stor Indflydelse Kvindernes har haft paa Valgene. De har ganske sikkert, især i Stockholm, udrettet overordentlig meget, blandt andet ved at modvirke vore Modstandere.

Paa Valgdagen udsendtes f. Eks. af nogle Medlemmer i Stemmeretsforeningen en elegant udstyret Automobil, prydet med Opraabet: »Ned med Hildebrand, Kvindevalgrettens Modstander.« Den gjorde stor Lykke, hvor den kom frem. Hildebrand faldt igennem, men kort efter valgtes han desværre i Stedet for ind i Første Kammer! I en anden Valgkreds, hvor Situationen var truende, sendte Foreningsmedlemmer »Sandwichmænd« ud med en Plakat: »Frisindede Kvinder i andre Vælgerkrese, I bør opfordre liberale og socialdemokratiske Vælgere til fuldtalligt at stemme paa den frisindede Liste.« Paa den anden Side af Plakaten læstes: »Alle Mænd ud at stemme paa den frisindede Liste«.

Da det liberale Parti i Stockholm arrangerede sit store offentlige Vælgermøde i Cirkus, indbød de vor Ordfører Frk. Whitlock som Taler.

Unge Kvinder uddelte Flyveblade og Brochurer ved alle Indgange; en meget stor Del af Tilhørerne — maaske en Trediedel var Kvinder.

Venner og Modstandere.

Paa Højremøderne har det derimod hændt, at Kvindernes ikke har faaet Lov til at tale og interpellere. Der har man ligeledes af Rigsdagskandidater hørt mindre venlige Udtalelser, der baade vidnede om Ukyndighed og manglende Dannelse. Saaledes paastod f. Eks. en, at Kvindernes Sag kun bares frem af ældre Damer, »der sad over«. Sandheden er den, at af vore ca. 12,000 Medlemmer er omtrent Halvdelen gifte.

Paa den anden Side havde vi blandt de Liberale veltalende Forsvarere, som

ønskede, at Kvinden ikke maatte savnes i det store tilstundende Fremtidsarbejde. Dette udtaltes af den tidligere Statsraad, Landssekretær Scholte i Karlstad, paa Valgretskvindernes Provinsmøde. Han profeterede, at hvis Kvindernes blot ikke bliver trætte, men arbejder og stoler paa sig selv, saa naar de Maalet 1915 og kan 1919 komme til at stemme første Gang. Jeg, som er en uforbæderlig Optimist, haaber dog, at gunstige Omstændigheder skal gøre vor besværlige Kamptid kortere.

Ved samme Lejlighed oplæstes et Brev fra en anden af Värmlands Rigsdagsmænd, Brugsforvalter Bergström, hvori han siger:

»Almindelig Valgret, saaledes som man nu har vedtaget den, er et meningsløst Udtryk, saalænge Kvinden ikke indbefattes deri. Jeg er tillige overtydet om, at mange vigtige Samfundsspørgsmaal ikke kan komme til en lykkelig Løsning uden at tage Kvindens Erfaring og Synsmaade til Hjælp. — Valgret for Kvinden er saaledes, efter min Mening, ikke blot en Ret for hende som naturligt følger af den Retning, Udviklingen nu har taget, men tillige et uafviseligt Samfundskrav.«

Saaledes skulde blot Mænd i Første Kammer tale! Men der er vore virkelige Venner faa og passive. Det er vort Haab, at dette Kammer bliver undergravet gennem det Stemmeretsforslag, som bliver antaget i Begyndelsen af Rigsdagen. Det Første Kammer, der vil fremgaa som Resultat af den nye Valglovs kommunale Valgretsreform, maa blive af en helt anden Karakter end det nuværende.

Herpaa bygger jeg — og mange med mig — vore Forhaabninger.

Ann Margret Holmgreen,
født Tersmeden.

»Landsforbundet for Kvinders Valgret«, der stiftedes ved Landsmødet i København den 24de Novbr. 1907, tæller nu

100 Foreninger.

Heraf er de 60 stiftet i det sidste Aar efter Landsmødet.
